

KRONIKA NAUKOWA

XXXII Zjazd Polskiego Towarzystwa Entomologicznego (Cieplice Śląskie – Zdrój, 1-3 VI 1970 r.)

Zjazd ten był szczególnie uroczysty, ponieważ zbiegł się z rocznicą 50-lecia Towarzystwa. Brali w nim udział, poza entomologami polskimi, goście zagraniczni.

Przewodniczącym obrad w pierwszym dniu Zjazdu był prof. T. Jaczewski. Otwarcia Zjazdu dokonał Przewodniczący Międzynarodowych Kongresów Entomologicznych prof. Tuksen z Danii. Nakreślił krótką historię badań entomologicznych w Danii, gdzie entomologowie zaczęli organizować się dopiero w roku 1918, oraz omówił ważną rolę w rozwoju badań entomologów amatorów. Na ręce przewodniczącego PTE prof. H. Sandnera ofiarował dzwonek służący do wprowadzania porządku na obradach. Następnie prof. G. J. Bej-Bienko ze Związku Radzieckiego odczytał uroczysty adres Wszechzwiązkowego Towarzystwa Entomologicznego. Z kolei przemawiali prof. prof. Pierre Anglaire z Francji, Pfeffer z Czechosłowacji, W. Ebert z Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W imieniu władz miejscowych Zjazd powitał przewodniczący Rady Narodowej w Jeleniej Górze.

Doc. Cz. Kania odczytał depeşe, które przysłano do Komitetu Organizacyjnego Zjazdu i na ręce Przewodniczącego PTE, od naukowców polskich i zagranicznych oraz instytucji naukowych z życzeniami owocnej pracy. Między innymi życzenia przysłał Minister Szkolnictwa Wyższego, sekretarz Wydziału Nauk Biologicznych PAN, Towarzystwa Entomologiczne szeregu krajów jak Australii, Belgii, Bułgarii, DDR, Holandii, Japonii, ZSRR, dyrektorzy Instytutów Entomologicznych i Muzeów Przyrodniczych Węgier, NRF, Hiszpanii.

Następnie doc. M. Mroczkowski omówił historię powstania i działalności Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Przypomnił, że początki Towarzystwa sięgają roku 1920, w którym wyłoniło się ono jako sekcja Lwowskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika z pierwszym przewodniczącym prof. T. Łomnickim. Działalność sekcji była bardzo ożywiona i doprowadziła do zorganizowania biblioteki, wydania w 1922 r. pierwszego tomu Polskiego Pisma Entomologicznego, a w 1923 roku utworzenia Polskiego Związku Entomologicznego. Nazwa ta przetrwała do roku 1965, kiedy to na Walnym Zgromadzeniu XXX Zjazdu Entomologicznego uchwalono zmianę nazwy na Polskie Towarzystwo Entomologiczne. Wzrost ilościowy członków Towarzystwa na przestrzeni lat był pokaźny. W początkach działalności w roku 1921 zarejestrowanych było 30 członków, a w 50 lat później już około 500 i 5 członków honorowych.

Następnie wygłoszono szereg referatów podsumowujących osiągnięcia entomologii polskiej w zakresie kilku podstawowych dziedzin. Prof. T. Jaczewski wygłosił przygotowany wspólnie z doc. M. Mroczkowskim referat na temat osiągnięć polskiej entomologii systematycznej, prof. R. J. Wojtusiak mówił o osiągnięciach polskiej entomologii w zakresie etologii, prof. H. Sandner o entomologii ekologicznej, prof. R. Łęski wygłosił przygotowany z prof. I. Ruszkowską referat o osiągnięciach polskiej

entomologii rolniczej, a prof. J. Woyke mówił o osiągnięciach entomologii w zakresie pszczelarstwa. W związku z nieobecnością autorów odczytano referat prof. St. Kapuścińskiego o entomologii leśnej oraz doc. St. Kapuścińskiego o entomologii leśnej oraz doc. F. Piotrowskiego o osiągnięciach polskiej entomologii sanitarnej.

W drugim dniu obrad, którym przewodniczyła prof. Wengris, prof. Węgorek mówił o zmianach znaczenia gospodarczego niektórych gatunków owadów szkodliwych dla upraw rolniczych w okresie ostatniego półwiecza. Referent omówił inwazje gatunków szkodliwych, których znaczenie w Polsce ciągle wzrasta, wskazał na istnienie grupy gatunków tracących swe znaczenie gospodarcze w wyniku postępującego spadku ich liczebności, w wielu przypadkach na skutek masowego stosowania insektycydów oraz scharakteryzował grupę gatunków utrzymujących się w Polsce od lat na tym samym poziomie szkodliwości. Na tym tle omówił ogólne zmiany składu i nasilenia entomofauny szkodliwej w Polsce. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, dotycząca głównie problemów walki chemicznej ze szkodnikami.

Nawiązując do obchodzonego obecnie 25-lecia Ziem Odzyskanych doc. Cz. Kania omówił osiągnięcia badań entomologicznych prowadzonych na terenie Dolnego Śląska w latach 1945—1970.

Z kolei trzech zaproszonych gości wygłosiło referaty dotyczące problematyki badań entomologicznych prowadzonych na obszarach graniczących z Polską. Tak więc o badaniach prowadzonych na terenie Związku Radzieckiego mówił prof. G. J. Bej-Bienko, na terenie Czechosłowacji — prof. Pfeffer (referat przygotowany z dr V. Landą), na terenie DDR — dr W. Ebert (referat przygotowany wspólnie z dr G. Petersenem). W związku z uroczystym charakterem Zjazdu postanowiono wygłosić na nim referaty, opublikować w osobnym tomie Polskiego Pisma Entomologicznego.

Po przerwie obiadowej odbyło się walne Zgromadzenie członków PTE, na którym ustępujący Zarząd złożył sprawozdanie ze swojej 2-letniej działalności w zakresie finansów, polityki wydawniczej i organizacji życia naukowego w Polsce w zakresie entomologii. Walne Zgromadzenie pozytywnie oceniło działalność Zarządu, czego dowodem było ponowne wybranie go w pełnym składzie na okres następnej kadencji.

W ostatnim dniu Zjazdu odbyły się dwie atrakcyjne wycieczki: do Szklarskiej Poręby i okolic oraz nad zaporę w Pilchowicach.

Zjazd był bardzo sprawnie zorganizowany. Uczestnikom obrad wręczono piękne odznaki, a filateliści w stoisku pocztowym zorganizowanym na terenie obrad mogli zaopatrzyć się w znaczki o treści przyrodniczej i o tematyce Ziem Zachodnich i ostemplować korespondencję specjalnie przygotowanym okolicznościowym datownikiem 50-lecia Polskiego Towarzystwa Entomologicznego.

E. Dąbrowska-Prot